

MAGYARSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:	
Helyben: Egy óra kor. 1.—	Vidékre: Egy óra kor. 1.20
Negyedévre — — — — — 3.—	Negyedévre — — — — — 3.60
Félévre — — — — — 6.—	Félévre — — — — — 7.—
Egész évre — — — — — 12.—	Egész évre — — — — — 14.—
Egyes példány ára 4 fillér (2 kr.)	

Főszerkesztő:
DR. GYÖRFFY GYULA.
Felelős szerkesztő:
BENEDEK ELEK.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 28. sz.
Hirdetések petit számítással, díjszabás szerint.
Apróhirdetések ára: egy sor 2 fillér, vastagabb betűvel 4 fillér.

Wekerle felolvasása.

Budapest, jan. 31.

A költségvetési vita, mint két nappal ezelőtt megirtuk, csakugyan széles mederben hömpölygő áradattá lett. Ugy látszik, mindenről lesz benne szó, csak gazdasági helyzetünk amaz egyes kérdéseiről nem, amelyek igazán bőrünkbe járó dolgok lévén, a legközvetlenebbül összefüggnek nemzeti életünk minden egyes nyilvánulatával. Amit hiában keresünk a parlamentben, azt, ugy látszik, pótolni igyekszik a társadalmi tevékenység, jeléül annak, hogy hála Istennek, ma már nem várunk mindent a parlamenti kezdéstől, hanem magunk is akarunk és tudunk is tenni. E gondolatok jutottak eszünkbe, mikor ma reggel végig olvastuk azokat az ismertetéseket, amelyeket a reggeli lapok hoztak az ország egykori pénzügyminiszterének és miniszterelnökének, **Wekerle Sándornak** arról a felolvasásáról, melyet *gazdasági fejlődésünk irányelvéiről* az este a tőzsde nagytermében tartott.

Hogy **Wekerle** szavának gazdasági kérdésekben nagy sulya van, azt nemcsak tudása, hosszú évekre terjedő gazdag személyes tapasztalatai is érthetővé teszik, hanem a napi politikai áramlatok hatásától teljesen független ama helyzete is, melyet közéletünkben elfoglal. Minket különösebben is érdekel **Wekerle** felolvasása, mert benne részletesebben foglalkozik

azokkal a kérdésekkel, amelyek a legszorosabb kapcsolatban vannak a mi munkaprogramunkkal és törekvéseinkkel. Mindjárt felolvasása kezdetén behatóan foglalkozik a mi egyik legfontosabb témánkkal, a *kivándorlás kérdésével* s ama viszonyokkal, mely a kivándorlás és mezőgazdasági állapotaink között van.

A kivándorlás oka szerinte is az, amit mi vitatunk négy hónap óta szakadatlanul: a munkabér nem bírja előteremteni a megélhetés feltételeit, azaz a nép kivándorol; mert nem tud idehaza megélni. A mezőgazdasági munkáselem kivándorlását még szaporítja amaz elem is, amelyik a kisipar körében nem bír jövedelmező foglalkozást találni. Mi a teendő tehát? Az, amit mi is hirdetünk és sürgetünk: A mezőgazdaság keretének tágítása a helyes birtokmegosztási akció és a telepítés segítségével, de hogy e kettős akció sikeres lehessen, okvetlenül szükséges, hogy a fősúlyt ne az addigi módon való kiterjesztésre fektessük, hanem a belterjesebb jellegű s magasabb kultúrájú kis gazdaságokra. Ezzel párhuzamosan meg kell ragadni minden módját annak, hogy a kisipar megfelelő támogatásban részesüljön. Egyszóval, az eddigi tisztán fiskalitási szempontokat követő gazdasági politika helyett mélyebb szociális alapzatú közzgazdasági politika legyen a cél.

Wekerle is azt mondja, amit mi hirde-

tünk. Azt, hogy nálunk szorgalmas és értelmes földművelőkben épp úgy nincs hiány, mint képzett és hasznavehető ipari munkáselemben. A baj csak az, hogy pénzgazdaságunk nem szolgálja eléggé e két termelési ág érdekeit. Nem szolgálja olcsó és kielégítő hitellel s így nem is teszi a termelést egyik ágában sem eléggé olcsóvá. Amint az állam eddig tisztán fiskalitási szempontokat követett, úgy követnek egyedül és kizárólag pusztán finansziális politikát a mi tőkéseink. Hogy ez nem maradhat tovább is így, arra **Wekerle** elég határozottan rámutat, megjelölve azokat a feladatokat is, amelyek ez irányban pénzügyintézeteinkre és a kormányra hárulnak.

A cél, gazdasági önállóságunk, amelyre törekedni kell, csak ily módon érhető el. Ez a gazdasági önállóság azonban nem egy jelentésű a külön vámterülettel, mint sokan gondolják. Meglehet csinálni azzal is és meglehet anélkül is. Mit érnének magokban a vámsorompók, ha forgalmunk terjedelme s a tőke, mely mozgató ereje egész gazdasági életünknek nem tőlünk függve, nem állanak a mi rendelkezésünk alatt? Gazdasági kibontakozásunk kulcsa attól függ, hogy összhangzatos működésben tudjuk-e közzgazdasági erőinket egyesíteni s tudjuk-e tágítani közzgazdaságunk kereteit, határozottan és következetesen irányítva erőifejtésünket, felkelteni a munkások sikerébe vetett bizodalmat. A mi hirlapi akciónk célja

A Zichy-kiállítás.

— A *Magyarság* eredeti tárcája. —

Írta: Szana Tamás.

A magyar lángelme egyik leghatalmasabb képviselője jelenik meg holnap a tőváros közönsége előtt a *Nemzeti Szalon* termeiben. **Zichy Mihály**, a már évek óta Oroszországban élő nagy művész állít ki egy gyűjteményt műveiből: olajfestményeket, pasztelképeket és kézi rajzokat. Mindezek egy része már ismeretes a mester évek előtt rendezett kiállításából; de örömet találunk velük most is, mert jól esik újra és újra látnunk ezt a szerfelett gazdag és változatos tehetséget, ki már akkor (a negyvenes években) becsületet szerzett a magyar névnek, mikor jóformán még híre sem volt a magyar művészetnek s aki hosszu pályafutása alatt nemcsak a publikum szokatlanul nagy érdeklődését tudta fölkelteni eszmékben és tendenciákban mindenkor gazdag műveivel, de a külföldi kritika jeleseit is meghódította magának, köztük nem kisebb embert, mint **Gautier Teofil**, ki művészüket egyik bírálatában monstre du genie-nek, csodás lángelmének nevezte.

A mostani kiállítás, mint a művek listájából látom, nem eléggé gazdag és nem is eléggé változatos arra, hogy teljes erejében és fényében vezesse elénk ezt az Isten különös kegyelméből

való tehetséget. **Zichy Mihály** művei széjjel vannak szórva az egész világban; tulajdonosaik nem örömet válnak meg tőlük csak rövidebb időre is; amellet a *Nemzeti Szalon* szerényebb termei sem alkalmasak arra, hogy a mester nagyobb vásznait befogadhassák. Aztán ki tudná összeszedni a tömördek illusztrációt, amit művészünk évtizedek óta magyar és orosz költők műveire készített vagy azokat a genialis rajzokat, melyekbe a cári udvar közel félszázados története van lerakva? Mindezeknek láthatásáról le kell mondanunk, valamint nélkülözniük kell azokat a pajzánabb természetű kompozíciókat is, amelyeket a finnyásabb amatőrök magán gyűjteményeikben féltve őriznek. **Zichy Mihály** művészi egyéniségeinek magyarázásához mindezek hatalmas hozzájárulnának s bizonyára helyet is találnak, ha ma nem, majd később abban a beható tanulmányban, melyet e tüneményes lángelméről ad közre a későbbi idők kommentátora. Most elégedjünk meg a hirtelenében, minden terv nélkül összegyűjtött anyaggal, hisz ez magában véve is eléggé érdekes és értékes arra, hogy **Zichy Mihályra** büszkék legyünk s hazánkból való távozását a magyar művészet egyik legnagyobb veszteségének tekintsük.

Mert módunk lett volna arra, hogy ezt a hatalmas tehetséget a hetvenes években a magyar kultúra számára egyszer mindenkorra megsze-

rezzük. Az akkori intéző körök azonban, csodás nembánomsággal, semmi sulyt nem fektettek arra, hogy **Zichy** tehetségét és tevékenységét az ország számára biztosítsák. Engedték, hogy önérzetében megsebezve, másodsor (s ezuttal talán örökre?) bucsút mondjon szeretett hazájának. És **Zichy** elment az orosz udvarhoz, ahol értékét felismerték, nagy tehetségét kellőleg méltányolják.

Mink ma már csak műveivel dokumentálhatjuk a mester hozzánk tartozását. De kérdem: nyilvános gyűjteményeink is fordítanak-e kellő gondot arra, hogy a közönség s ami talán ennél is fontosabb: a fejlődő fiatal művész-nemzedék alaposan megismerkedhessék e sok színben játszó nagy tehetség minden megfigyelésre érdemes jellemvonásával? Erre a kérdésre válaszunk, fájdalom, csak tagadó lehet. A bámulatos *Tivornyá*-n kívül (ifjúkori kísérleteit leszámítva), egyetlen önálló kompozíciója sincs muzeumunkban és illusztrációiban is csak néhány esztendő óta gyönyörködhetik a közönség. Korjellemező festményei közül, melyekkel annak idején világra szóló feltűnést s nem egyszer szilaj polémiákat keltett, egyet sem őriz magyar gyűjtemény. Pedig ezek **Zichy Mihályra** nézve szerfelett jellemzetesek, mert ő nem annyira az *érzelmek*, mint az *eszmék* szerzője s mint ilyen egészen különálló tüneménye a mult század művészet-történetének. Aztán bírnak-e valamit zseniális

éppen e bizodalom felkeltése s nagyon szeretnők, ha azok az eszmék, amelyek Wekerle felolvasásában kifejezést találtak, még a költségvetési vita alatt behatolhatnának a képviselőházba, hogy ott erjesztő anyagául szolgáljanak annak a mélyreható kritikának, amely nélkül gazdasági helyzetünk betegségeinek orvoslásáról szó sem lehet.

Budapest, jan. 31.

A katolikus önkormányzás. Az ülés mai folyamán Sággy Gyula indítványához, mely egyházmegyei közgyűlések szervezését kívánja, Gieszein győri kanonok rokon értelmű indítványát csatolta. Horvángi előadó a püspöki emlékirat idevágó részét felolvasva arra a következtetésre jut, hogy a püspökmegyei közgyűlés a püspök joghatóságát sérti és az egyház isteni szervezetébe ütközik. Ezt az állítást Ugron Gábor és Szemecz Emil az erdélyi püspökmegyei gyűlések már létező jogszkásával cáfolták meg. Hosszabb vita után a püspökmegyei közgyűlések tervét leszavazták és Gieszein módosítását toadták el, mely a községi képviselőtestületek létesítését javasolta. Végül a tárgyalásokat február 17-éig elhalasztották.

A költségvetés tárgyalása. A költségvetési vita a holnapi nappal egy napra megszakad, csak hétfőn kerül újból napirendre. Fel vannak iratkozva eddig a költségvetés mellett: Baross Károly, Serényi Béla gróf és Rubinek Gyula. Ellene: Veszolovszky Dénes tót nemzetiségi, Holló Lajos, Bizony Akos, Ernst Sándor, Vertán Endre, Rátkay László, Sebess Endre, Gabányi Miklós, Babó Mihály és Molnár János. Híre jár, hogy Makkay Zsigmond is beszélni fog még az általános vita alatt.

A Ház két jegyzője. A képviselőház holnapi napirendjére különböző választások vannak kitűzve. Többek között holnap két jegyzőt is választanak: egyet a Molnár Antal helyébe, a másikat a horvátok közül. Az előbbi állásra, mint megbízható helyről értesülünk, Szóts Pál van kijelölve, a másik jegyzői állást újból Dedovics György kapja meg, noha a horvátok közül többen mást óhajtottak a jegyzői székbe tölteni.

A szalkai mandátum. A Jakabffy István ellen beadott petíció dolgában a Kuria II. választási tanácsa ma délelőtt hirdette ki végzését. A Kuria a bizonyítási eljárást elrendelte s fogantatásával a budapesti kir. ítélőtáblát bizta meg.

A kápolnai választás. A kápolnai választókerületben múlt év október 1-én folyt le a választás, mikor is a szabadelvű párti Samassa János drt 600 szótöbbséggel választották meg Kállay Manó függetlenségi jelölt ellenében. A választást petícióval támadták meg, melyet ma tárgyal a Kuria I. választási tanácsa. A kérvényezőket Nagy Péter képviselte, a

akt-tanulmányaiából, melyek megannyi bizonyítási anyag művészi tudásának s rajzójára könnyed szellemiségének? Vagy van-e csak egyetlen darab is nálunk zseniális vadász-rajzaiból, melyek oly fényesen dokumentálják a legkülönbözőbb hangulatok keltésére alkalmas fantáziáját? Nyilvános gyűjteményeink a mester tehetségének mindezen oldalait megvilágítás nélkül hagyják.

A kormány újabb nagy buzgalmat fejtett ki abban, hogy Munkácsy Mihály minél több művét megszerezze a létesítendő szépművészeti múzeum számára. Jól tette. Munkácsy örök dicsősége fájunknak s kötelességünk, hogy alkotásait, amennyire lehet, itthon őrizzük. De ne feledjük, hogy Zichy Mihály nem kisebb reprezentálója a magyar geniusznak s őt bárki rovására is mellőzni, megokolhatatlan könnyelműség vagy szárnalmas tudatlanság. Amíg lehetséges, szedjük össze műveiből a jobb darabokat vagy legalább szedjük össze annyit, hogy gyűjteményünkben tehetségének minden jellemzetesebb iránya képviselve legyen.

A mostani kiállítás hézagos és szintelen volta dacára is alkalmas ad e kegyeletes munka gyakorlására. Zichy-kollekciójuk egy-két érdekesebb darabbal ezen az uton is gazdagodhatik. Használjuk föl tehát a kínálkozó alkalmat.

választást Ragályi Lajos védte. Nagy Péter ügyvéd 1178 szavazat megsemmisítését s a választás érvénytelenítését kéri. Felsorolja tanuit, köztük az egri érseket is. A választásvédő valótlanosságok halmazának, a kérvényező joggal való visszaélésnek nevezi a petíciót. Az elnök végül szünetet rendelt.

Horvát képviselők a miniszterelnöknél. A képviselőház horvát képviselői Cseh Ervin horvát miniszter és volt előde, Josipovich Imre vezetése alatt tegnap tisztelegtek Széll Kálmán miniszterelnöknél. A tisztelegők szónoka Josipovich Imre volt, kinek Széll Kálmán hosszasan felelt. Válaszában megköszönte az üdvözlés fmelegségét és közvetlen voltát. Azután álláspontját fejtegette, melyet Horvátország ügyeiben elfoglalt. Főntartani kívánja azt a testvéries viszonyt, amely a két ország közt — a törvény és közjog alapján is — fennáll. Nem csupán a törvény betűje, de annak szelleme lebeg előtte s rajta van, hogy az együvértartozás érzését, amelyre oly nagy szükség van, ápolja. S ez nemcsak Magyarországra fontos, melynek szüksége van társországaire, de Horvátországnak is, mely egymagában meg nem állhat, Horvátország iránt érzett rokonszeve nem mai keletű — fejezte be beszédét — hanem régebb emlékekben gyökeredzik, melyeket mindig szeretettel ápol. A miniszterelnök beszédét a horvát képviselők lelkes éljen és zsvió-kiáltásokkal fogadták.

A doési kerület jelöltje. A doési választókerület szabadelvű pártja tegnap tartott értekezletén Giszter Akos dr. ügyvédet kiáltotta ki egyhangulag a kerület képviselőjelöltéül.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, jan. 31.

A képviselőház ülése.

Igazán szép és megfontolásra érdemes beszéd hangzott el ma a képviselőházban. Papp József országgyűlési képviselő mondotta ezt a beszédet, kiről az a hír járta beszéde előtt, hogy tulzó román nemzetiségi képviselő, de aki ma fényesen bizonyította, hogy román ember létére van olyan magyar hazafi, mintha csak született magyar lenne. Hazafias beszédeben ugyan meghajlott a magyar államesszme előtt, de azért szilárd, egyenes gondolatmenettel mutatott reá saját nemzetiségének érdekeire is. E beszéddel ugyanmég nincs a román nemzetiségi kérdés megoldva, de Papp József ma legalább rámutatott arra, hogy sok jóakarattal és még több társadással meg lehet oldani. A képviselőház meleg szeretettel, egyhangú lelkesedéssel üdvözölte Papp Józsefet beszédért, ám előrelátható, hogy saját román vérei részéről ugyanannyi üldözöttségnek, kárhözátásnak lesz kitéve e révén. Hiszszük, hogy ez az igaz hazafiság nem áll egyedül a nemzetiségek között, de eddig csak egyetlen ember részéről hallottuk annak nyílt megnyilatkozását és ezért annál több rokonszenvenvel üdvözöljük Papp Józsefet mai beszédéért. Az ülés lefolyásáról szóló részletes tudósításunk egyébként így hangzik:

Apponyi Albert gróf nyitotta meg a Ház mai ülést, melynek napirendje előtt Lukacs László pénzügyminiszter beterjesztette Sopron város házadómentességéről szóló jelentését.

A napirend során Benyovszky Sándor gróf az ország gazdasági és pénzügyi helyzetével foglalkozva, arra kéri a kormányt, hogy gyakoroljon szigorú felügyeletet a nép érdekében a vidéki pénzügyintézetek felett. Követeli a tisztviselők, különösen a kis hivatalnokok fizetésének emelését. Hosszabban foglalkozik ezután a munkáskérdéssel és a munkások támogatását, segélyezését, de főképpen munkavállaló elátását kéri a kormánytól, egyben a munkaellátó szövetkezetek felállítását sürgeti. A kormány elleni bizalmatlanságból a költségvetést nem fogadja el.

A Ház élénk érdeklődése közepett Papp József állott fel ezután szólásra. Nézete szerint a haza idegen ajku lakossága között ápolni kell a magyar hazafiságot. Mint román származású ember elismeri a magyar faj szupremáciáját és kijelenti, hogy a románok mindig szerették a magyar hazát.

Kubik Béla: Hát Hora Kioska?
Papp József: Az nem faj, nem nemzetiségi harc volt, hanem a parasztság lázadása a nemesség ellen. Hogy a románok hazafiasak voltak, bizonyítja az is, hogy igen sokan nemességet kaptak érdemeikért. A román passzivitásról szól ezután, amelyet a román nép sohasem követett, hanem hűségesen részt vett az alkotmányos jogok gyakorlásában. Az intelligencia egy része csodálatosan fogja föl a

passzivitást. Azt hiszik, hogy ezzel használnak a románságnak, holott ellenkezőleg áll a dolog. Jöjjenek be a románok ide a Házba, mondják el bajukat, sérelmeiket és ne várják azt, hogy a hamu alatt lappangó és esetleg általuk élesztett tűz fellobog. Vezetniök kellene a népet. Megmutatni a helyes utat, amelyen haladniuk kell, mert a román nép tudja, hogy Magyarország a hazája s annak törvényeit betartva, jogokat is akar élvezni, a magyar fennhatóság áldásos kezét akarja érezni. A magyar nyelvet pedig a román is beszélni akarja, mert nagy baj lenne az, ha az országban lakó nemzetiségek nem akarnák beszélni a magyar nyelvet.

Barabás Béla: A választók előtt mondja ezt.
Papp József: Elmondotta ezt román választói előtt is. Jöjjenek a magyarok minél gyakrabban a románok közé, fejtsek ki elveiket, hadd érthessék meg végre egymást. A mult igazolja, hogy a románok mindig jó testvérei voltak a magyaroknak és ma is azok. A románoknak a faji érdekük is megköveteli, hogy ragaszkodjanak ehhez a magyar földhöz és hazához.

A hazafias románsággal szemben szűnjék meg minden bizalmatlanság. Az ország sulypontja ugyan ma is a magyarság, de engedjenek részt a hazafiság való küzdelemben a hazafias nemzetiségeknek is, használják fel az ő erejüket is a magyar államesszme védelmére. Kéri a kormányt, hogy ne csak a rutinékre, de a szegény románságra is terjeszse ki pártfogását. Ne tőrjék, hogy a hazafiságból egyedáruságot csináljanak, hanem legyen az közkinés, melyből részt vehessenek a nemzetiségek is. Elfogadja a költségvetést.

Altalános, lelkes éljenzés kísérte Papp József beszédét és a képviselők pártkülönbség nélkül siettek Papp József üdvözlésére. Az elnök a Ház egyhangú kívánságára öt perc szünetet rendelt el.

Szünet után Krasznay Ferenc a kormány politikájával foglalkozott. 1848-ban Magyarország beállott a népruralmi országok sorába. Kossuth Lajos hirdette először a függetlenségi politika mellett az igazi demokraciát. A Ház elnöke néhány év előtt az interparlamentáris konferencián azt hirdette, hogy kis nemzetnek kötelessége a nemzeti kultúrát növelni, ápolni és szabadságukat fejleszteni. Ezt a feladatot a 35 éves kormányzati rendszer nem valósította meg. A nemzetet nyomorúság elleni küzdelemben magára hagyták. Változás a magyar politikában 1875-ben állott be csupán a fuzió alkalmából. Deák még óvatos volt az osztrák politikával szemben. De azután akadt egy kormányfő, aki a hagyományos udvari politikának folytatására vállalkozott. Bécsben pedig az osztrák hagyományokat nemcsak ápolják, sőt jól tudják, mi-ként kell azoknak híveket szerezni. Bécsben mindig az összmonarkának minden áron való fenntartására fektetik a tösvlyt és meg van győződve arról, hogy a magyar kormányoknak is utasításba adják az összbizodalom érdekeinek istápolását. Ilyen hatalmi politikának, mint a mostani, nem szavazza meg a költségvetést.

Zselénszky Róbert gróf a gabonavámokról szóló első sorban. Az őrlési forgalom eltörlése hasznos volt. A vidéki malmok határozottan nyertek ez által, ami sokat jelent, mert azok tiszta magyar buzát dolgoznak fel. Most pedig liszt kivételünk is emelkedett több mint egy millió hektárral. A fedezetlen határidőüzlettel foglalkozik ezután, majd arra kéri a Házat, hogy vegye pártfogásába a nemzeti munkát és termetést. Bizalommal viseltetik a kormány iránt és ezért elfogadja a költségvetést.

Az idő előrehaladottságára való tekintettel az elnök az ülést bezárta.

Uj magyarok.

Budapest, jan. 31.

(G. S.) Zagyva, idegen elemekből verődött össze Amerika lakossága. Angolok, németek, franciák, magyarok, szlávok és még ki tudhatná hány nemzet fia alkotja népességét. Aki nem tudott otthon megélni, aki többre becsülte az ebül gyült szerdéket a tiszta, de szükös kenyérnél, akit kalandvágy hajszolt, az mind Amerikába menekült, javarészt új életet kezdett és sok esetben becsületes ember is lett. De lett legyen akármilyen odaát, első sorban mindenik yankee-nek, amerikai honfiumnak vallja magát és szívvél-lélekkel rajong uj hazájáért. Ha kell — vagyont áldozza érte, ha úgy kívánja a sors — vétér is ontja. Ott nincs felekezlet, nincs nemzetiség, csak haza van, melynek minden egyes lakója igaz és lelkes hive, alattvalója.

Szegény Magyarország! Az az Ankerschmidt, akit Jókai teremtett, csak álombeli alak. Nem magyar a szász, hanem szász! Nem magyar a román, hanem román! Nem magyar a tót és horvát, hanem szláv ember! A maga nyelvére, a maga távoléllő fájának emlékeire esküszik; ha

eszményt keres, társadalmi, politikai mintaképet, akkor idegenbe vándorol, onnan meríti lelkesedését. Ahány gyászos kimeneteli csapás érte a magyar hazát, a nemzetiségeknek nagy része volt azok beálltában. Különös, szinte megdöbbentő, hogy míg az Amerikába vándorolt oláh, szász, tót és horvát alig egy évtized múlva már tömegszerűen yankee, addig ugyancsak a nemzetiségek Magyarországon, hol hosszú századok óta laknak, megtagadják magyar voltukat. Pedig arról szó sem lehet, hogy a magyar állam rosszul bána a nemzetiségekkel, sőt tulságosan is engedékeny, jóakaratu. Elszász franciái boldogok lennének, ha a németek így bánnának velük. Anglia ir alattvalói a magyar-honi nemzetiségekkel megegyező egyenjogúságot követelnek és nyíltan hivatkoznak erre a példára. Franciaország nyers erőszakkal franciásította el Nizza olasz népét. Csak Magyarországon élveznek teljes egyenjogúságot a nemzetiségek. Sőt talán még annál is többet élveznek, mert másként alig lenne képzelhető, hogy nap-nap után nyíltan, mérhetetlen gyűlöléssel támadjanak a magyar állameszme ellen.

Rajongó költői agy beszélhet itt csupán az új földesurakról, de a gondolkodó ember keserűen számol a valósággal. A Magyarországon élő nemzetiségek sorából sohasem erősödhetik meg a magyarság, mert ha a megmagyarosodás évszázadokon át nem teljesült, nem teljesül ezután sem. Hiányzik minden tényező, ami ehhez a munkához szükséges, arra pedig, hogy erőszakosan magyarosítsunk, gyöngék vagyunk, mert kevesen vagyunk és mert szegények vagyunk. Hasonló munkához nagy erő és milliárdok kellenek, holott mikor a pusztuló székelység megmenetéseiről van szó, még százezer korona sem telik az állam jóvoltából. Egyetlen csöpp vizet kap ekkor a szomjazó, szalmaszálat a fuldokló és alapjában véve akkor is csak abból a pénzből kap valami aláhulló morzsaléket, melyet véres verejtékével maga rakott adóba össze. Ily körülmények között nem csoda, ha a nemzetiségek önállósága mind jobban megszilárdul és a magyar elveszti létalapját abban a hazában, melyet immár ezer év óta Magyarországnak nevez a világ.

Nézzünk körül ebben a tényérnyi országban. Ahány határszéle — az egy székelység kivételével — annyi gond, annyi titkos aggodalom, annyi nemzetiségi viszály, pártoskodás.

A Magyarországon élő nemzetiségek közül egyedül a zsidóság az, melytől tápot, erősödést nyerhetünk, ez az egyetlen faj az, mely felszívódhat belénk, hogy közös, elválaszthatatlan egységet alkosson velünk. Igenis, Magyarországnak szüksége van a zsidóságra, a hazafias zsidóságra, hogy egyrészt számbelileg szaporodjék, másrészt a vérkeresztelés révén új, életerős szellemet adjon a magyarságnak, hogy harcoképesebb fegyverekkel vehessen részt a nemzetek létért való küzdelmében. Nem tettünk szívességet, nem gyakoroltunk kegyet a zsidósággal akkor, mikor megadtuk egyenjogúságát, mert hiszen anélkül sem veszett volna el, hanem igenis saját érdekeink iránti kötelességünket teljesítettük ezzel.

Nem is kérünk halált ezért a zsidóságtól. Becstelen kívánság lenne az, hogy alázkodjék meg előttünk a zsidó, mert ha ezt kívánnók, akkor hazugság lenne az egyenjogúsítási törvény. Ha kérünk valamit mégis, nem követelünk, csak annyit kérünk, hogy a zsidóság is teljesítse kötelességét. Mi megtettük a magunkét, most rajtunk a sor. Semmit sem kívánunk a magunk részére, csak a haza iránti kötelességüket teljesítsék. Szívódjanak fel a magyarságba, váljanak testtel-lelkekkel magyarokká. Ez a haza az ő hazájuk is; az ő honalapítójuk is Árpád volt; nemzeti nagyjaink az ő nagyjaik is; amint mi első sorban magyarok vagyunk és csak azután katolikusok, vagy protestánsok, azonképpen legyenek ők is; amint mi védjük, ha kell vérünket ontjuk éretük, úgy tegyenek a zsidók is; ha mi elhallgatjuk kemény szóval a zsidót ócsároló magyart, úgy hallgattassák el ők is a zsidót, aki bennünket ócsárol.

Ezt vártuk a legutóbbi napok eseményei közepezt a magyar zsidóságtól. Hiába vártuk, de legkivált hiába vártuk a zsidó országgyűlési képviselőktől. Pedig vannak közöttük tudós fejek, gyakorlott szónokok, erős tollu újságírók és mégis hallgatott valamennyi, jölehet soha sem volt kedvezőbb alkalom arra, hogy kimutassák, mennyire egy a zsidó a magyarral úgy gondolkozásában, mint elveiben, erkölceiben, hazaszeretetésében.

A felszívódást, az egybeolvadást siettetni kell és a zsidó képviselők még sem mozdultak meg ennek érdekében. Nagy, erős hiba ez, mert egyoldalú munkával, a magyar elem munkájával egyedül, nem juthatunk oly könnyen eredményre. Sőt, mikor a zsidóság sorából kiválik egy-egy izgaga akarnok — óh, minden fajnak akad ilyen torzszülötte — a maga eszeveszett, megengedem, hogy talán jóakaratu, evickelésével csak késlelteti a cél elérését. Eppen ezért nagyon helyén való lett volna, ha a zsidó képviselők megbizottja kijelenti a képviselőházban az ország színe előtt:

— Így csak egyetlen zsidó gondolkozik az országban.

Hisszük, tudjuk, hogy a magyarországi zsidóság immár szívvel-lelkekkel igaz magyar hazafi. De azért mégis arra kérjük a magyar zsidóságot, hogy adja most ennek bizonyítékát. Mert az a sár, melylyel az elvakultság most a zsidókat megdobálja, a mi ruhánkat is bemocskolja, kik a zsidóságot vérünknek valljuk. Ezért kérünk bizonyítékot tőletek.

Adjátok meg, hogy erőt nyerhessünk a jövőre. A szükség nagy, gyorsan jöjjön a bizonyítás.

És azután küzdjünk tovább együttesen régi magyarok és új magyarok!

Világ folyása

Budapest, jan. 31.

A *délafrikai háborút* az újabb időkben úgy tűntek el az angol körök, mintba az angol hadsereg valami rettenetes nagy előnyben lenne. Ennek a meglehetősen érthető célzatu ámitásnak éppen egy angol lap vet véget. A Westminster Gazette legújabb számában kimondja, hogy a délafrikai helyzet távolról sem olyan kedvező az angolokra nézve, mint némelyek hiszik. Az angolok egyik vereséget a másik után szenvedik. Az őrházrendszer a hadsereg jelenlegi részét leköti. A burok a városi helyőrségeket elfogják, de erről a hivatalos jelentések mélységesen hallgatnak.

A Westminster Gazette értesüléseit megerősíti néhány lap, amelyek szintén azt állítják, hogy az angol hadsereget az utóbbi időben több súlyos vereség érte s ezeket sohasem hozták a nyilvánosság elé. *Botha és De Wett* hatalmas csapatokat mértek az angolokra Wilgeriviernél, Middleburgnál, Kronstadt-nál, Carolinánál, de ezekről hallgat mélyen az angol sajtó. Kivéve egyes organumokat.

A *belga kamarában* alapos botrány történt. A kamara tegnapi ülésén, melyen a Maest szocialista képviselő bírói fildözésére vonatkozó indítványt tárgyalták, viharos jelenetek voltak. Midőn Voeste miniszter az indítványt pártolta, elkezdtek a karzatot tüntetni: — *Eljen az általános szavazati jog! Le a csuhával!*

Az elnök elrendelte, hogy a kiáltozók egyikét tartóztassák le. Verhayen klerikális képviselőt, ki az elnöknek megmutatta, hogy ki zajongott, a szocialisták rendőrkémnek neveztek. Erre azután tetlegességre került a dolog. Az elnök kiűrtette a karzatot, s e közben 5 embert elfogtak.

TÁVIRATOK.

Burok harca.

London, jan. 31. A Daily Telegraph jelenti Ernőlől, hogy Bruce Hamilton tábornok 27-én elfoglalt egy bur tábornost s elgőgött 70 embert.

London, január 31. A Daily Telegraph értesülése szerint Lansdowne külügyminiszternek a németalföldi kormány jegyzékére adott válasza, általános tendenciáját tekintve, azt az udvarias kijelentést foglalja magában, hogy a németalföldi kormánynak nem lévén felhatalmazása arra, hogy akár a harcban álló burok, akár az európai megbizottak szószólója le-

gyen és teljesen hiányozván minden konkrét javaslat, közleménye gyakorlatilag nem értékesíthető.

London, jan. 31. A Standard jelenti Pretóriából 30-iki kelettel: Egy 400 fős csapat Wilson ezredes parancsnoksága alatt abban a veszedelemben forgott, hogy a Wilge folyónál egy tulnyomó erejű bur csapat elvágja a többi csapattól. Az angol csapatból ugyanis 200 ember napkelte előtt átkelt egy gázlón, hogy üldözöbe vegyen egy kis ellenséges csapatot. Napkeltekor el is fogtak néhány burt, de azután hirtelen minden oldalról 900 fős ellenséges csapat vette őket körül. Az angolok keresztülvágták magukat a gázló irányában, de amikor át akartak kelni rajta, a burok elvágták útjukat, úgy, hogy csak erőteljes előtöréssel sikerült egyesülniök a főcsapattal. Erre azután az egész csapat dombról-dombra harcolva visszavonult Frankfortba.

Madridi válság.

Madrid, jan. 31. A kamara 142 szavazattal 34 ellenében elvetette azt az indítványt, hogy a pénzügyminiszternek szavazzon bizalmatlanságot, mert a Spanyolország déli részét tenyegető sáskajárás ellen való intézkedésekre nem kérte a szükséges hitelt.

Anglia és Törökország.

Konstantinápoly, január 31. Az angol és török kormányok kereskedelmi szerződés költése végett kiküldött megbizottai ma összeültek, hogy újra megkezdjék a négy évvel ezelőtt félbeszakított tárgyalásokat.

VIDÉK.

Liptói küldöttség a földmivelségi miniszternek. Liptó vármegye *Gazdasági Egyesülete Andrásház* Géza egyesületi elnök és Szmracsanyi Arisztid főispán vezetése mellett — mint levelezőnk írja — küldöttséget menesztett a földmivelségi miniszterhez, hogy a Liptó vármegye egész területén fellépett takarmányhiány enyhítésére 70—80 vagon kedvezményes áru szalmát kérjenek, melylyel az inséget megszüntetni akarják.

Balásra ítélt járásbíró. A *hétfalusi* járás intelligenciája s a csángó nép körében izgalmat kelt az a hír, hogy a 20 éve fennálló *hosszfalusi* járásbíró. A brassai királyi járásbíróvába olvasztják be. Az igazságügyminiszternél most küldöttség fogtisztelgini, mely a minisztertől a járásbíró fennmaradását kéri.

Debrecen költségvetése. Az alföldi nagy magyar város tegnapi közgyűlésében, melyen Puky Gyula főispán elnökölt, a helyügyminisztertől jóváhagyott költségvetéssel foglalkozott. A költségvetés 43 és fél százalékos pótdó kivetését vonja maga után, s ezért a közgyűlés a költségvetést kiadta a tanácsnak, hogy a kiadások tételeit lehetőleg keveseltesse meg.

Szilágyosomlyó város közgyűlését e hónap 20-án tartották meg. A közgyűlés első tárgya s a legfontosabb is a kisdudóvíz építésének kérdése volt, mely némelyek jóvoltából évről-évre húzódik. Mikor a Páskuj-telket megvették, azonnal kiderült, hogy az épület teljesen át kell alakítani, mert az mindenre jó, de óvóiskolának alkalmatlan. Hogy miért vették meg a Páskuj-telket, az örök kétség marad. A közgyűlés újabb kölcsön felvételét határozta el. Azután több kisebb fontosságú ügyet intéztek el, mire a gyűlés véget ért.

FŐVÁROS.

Jólét az asztalfiókban.

A Magyarság tudósítójától.

Budapest, január 31.

A nagy katasztrófák tüzlángjai sok sötétben lappangó bajt világítanak meg, reáirányítva, ha csak órákig is, a figyelmünket olyan apróságokban is, jelentős okokra, amelyek mellett a köznapok nyugodalmában könnyősen sietünk el.

A Concordia malom égése is meghozta a tanulságokat. A két tüzelő elcszenesedett teteme fölött felhangzott a kérdés: miért van, hogy akik életüket vetik oda, hogy a más vagyonát megmentésük, a megélhetésre kevés, csak az éhenhaláshoz elegendő sílány bért kapnak?

BUTOROK

egy készpénzért, mint részletfizetésre leggyorsabban a legfinomabb kivitelig legutányosabban kaphatók

Ehrentrau és Fuchs Testvéreknél

Budapest, VI., Teréz-körút 8.

(Andrássy-ut közelében).

Nagy képes árjegyzék ingyen

Mint lehetne Budapest tűzbiztonságán, tűzoltóinak mai sanyaru helyzetén javítani. Sokan keresik a kivézet utat a nyomorúságok e bonyodalmából és szinte hihetetlen, hogy a főváros már évekkal ez előtt megtette a lépéseket, hogy a lakosság megterhelése nélkül segítsen a tűzbiztonsági bajokon s a tűzoltóság helyzetén, de e nemes törekvés egy érdekes csoporton megtört.

Az egész ügyet a következőkben ismertetjük:

A főváros közgyűlése 1899. január 18-án tartott ülésében elhatározta, hogy egy városi tűzbiztosító intézetet állít föl s a biztosító intézeteket a tűzoltási kiadásokhoz való hozzájárulásra kötelezi.

Jó volt ez a terv és méltányos is. De amíg például Ausztriában legutóbb is sulyos adóval rótták meg a biztosító intézeteket, a mi biztosító társaságaink még a méltányos hozzájárulást is sokalták.

Es — főváros tervez — a biztosító gárda végez a főváros tűzoltóságának sorsában.

A közgyűlési határozatot a biztosító társaságok megfellebbezték a belügyminiszterhez. Letelt a törvényben megszabott 60 nap, de a felebbezés sorsa nem dőlt el, mert véleményezés végett az egész iratcsomót áttették a kereskedelmi miniszteriumba.

Abban a labirintusban, mely e helyütt a kereskedelem ezer ügyének ezer érdekszálából összebogozódik, megesett a jobb sorsra érdemes közgyűlési határozattal az a szomorú dolog, hogy eltévedt végérvényesen.

Hiába sürgeti a főváros, odafenn nem hallják meg a mélységből jövő kiáltást.

Az akta pihen a fiókban, mintha sárkányok őriznék, hogy soha többé balandó szeme ne lássa.

A Szmilkó Józsefnek és Herceg Jánosnak pedig havi 80 forintért tessék a bőrüket kockára és az emberfeletti mentő munkákból hazatérve nem vacsora várja őket, de kenyéért síró porontyok.

A főváros sürget, meg újra sürget és meddő sürgetéseit, melyeket nem hall meg a kereskedelmi boszorkány-könyha alkímistája, évről-évre rezignációval jegyzi föl évi jelentéseiben.

A legutolsó ily évi jelentésből iktatjuk ide szó szerint a következő részletet:

«A tűzoltók járulékaiknak behozatalát, a tűzkár-biztosító intézeteknek a tűzoltói kiadásokhoz való hozzájárulását a városi tűzkárbiztosító intézet létesítésével kapcsolatban a törvényhatóság közgyűlése még az 1899. évi jan. 18-án 94. sz. alatt elvben elhatározta. Miután azonban az érdekelt biztosító intézetek a közgyűlés emez elvi határozatait megfellebbezték, az ügy a belügyminiszterhez felterjesztett, dacára annak, hogy elvi határozatoknál érdemi felülvizsgálatnak helye alig lehet, s dacára a T. Tanács több ízben tett sürgető felterjesztéseinek ezen ügynek elintézését a mai napig nem sikerült a belügyminiszteriumban kieszközölni.»

Mert a főváros tervez és a biztosító társaságok végeznek.

— A lakás felmondása. A polgári új perrendtartás a lakás felmondás kérdését is szabályozza. Hogy minők ezek az újítások, arra rátérünk, de nem fogadhatjuk örömmel azt az intézkedését, hogy a régi helyhatósági rendeletet, amely ellen ezernyi panasz merült föl, szónélkül átvette intézkedéseinek alapjául. A régi helyhatósági rendelet rossz, — dédelgeti a háziurak érdekeit és a lakójogaival nem törődik. Az új polgári perrendtartás ez ügyben való intézkedéseiből tisztább és realisabb alapot követelni Budapest közönségének joga van. Az említett reform az, hogy a felmondást az illető járásbírósnál is be lehet nyújtani. A bíróságnál előterjesztett felmondás ellen 8 napon belül meg lehet tenni a kifogásokat s ha ez nem történik meg, végrehajtják. A határidőn túl beadott felmondásokat a bíróság nyomban visszautasítja. Az ítélet végrehajtása után birtokon kívül lehet felebbezni a felebbezési bírósághoz, mely végső fórum és döntése után nincs többé appellátá. A felmondást közjegyző is végezheti.

— Szegénysorsu tüdőbetegek szanatoriuma. A budapesti szegénysorsu tüdőbetegek szanatoriumának egyesülete megfellebbezte a székesfőváros mult évi június 26-án tartott közgyűlésének azt a határozatát, amely az egyesület részére átengedett fővárosi terület használati föltételeit megállapítja. A belügyminiszter most határozott a tölebbezés fölött, még pedig akként, hogy a közgyűlés határozatát megsemmisíti s felhívja a főváros hatóságát, hogy a felmerült ellentétek kiegyenlítése végett vegye az ügyet újabb tárgyalás alá, s ezen az alapon hozzon újabb határozatot.

T. előfizetőinket, kiknek január 15-én lejárt az előfizetése, kérjük az előfizetés mielőbb való megújítására, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne legyen.

NAPIHIREK.

Budapest, jan. 31.

— (Személyi hírek.) *Mária Krisztina* főhercegnő esküvője Salm-Salm Emánuel herceggel április elején lesz Bécsben. — *Rajner* királyi herceget a bécsi egyetem bölcsészeti kara, aranymenyegzője alkalmából, a tudomány körül szerzett kiváló érdemei elismerésül disz doktorává avatja. — *Stadler* szerajevói érsek a napokban ünnepelte Szerajevóban püspökségének huszadik évfordulóját. — *Dessewffy* Pál sáros vármegyei nagybirtokos 20.000 koronás alapítványt tett árva leányok részére az Országos Nőképző Egyesületnél. — *Kazy* József, az új rutén kormánybiztos, Ungvárra utazott, honnan a rutén vidék bejárására indul a legközelebbi napokban. — A király *Halagic* Ernő kir. tan. és a horvát-szlavon országos pénztár főnökének, saját kérelmére történt nyugdíjaztatása alkalmából a Ferenc József-rend tiszti kereszti adományozta. — A belügyminiszter *Percezel* Aurél dr. Baranya vármegyei tiszteletbeli aljegyzőt segéd-fogalmazóvá nevezte ki és szolgálatára Baranya vármegye főispánja mellé rendelte. — *Hornig* Károly püspök február 2-án fogja püspökké szentelni *Széchényi* Miklós dr. grófot a bécsi Pázmáneum kápolnájában.

— (Az udvari bál.) Az udvar február 11-én bált rendez Budapesten, melyen *Mária Jozefa* főhercegnő szony fogja azoknak az udvarképes asszonyoknak és leányoknak bemutatkozását fogadni, kik még nincsenek az udvarnál befogadva. E bemutatásra *Andrássy* Aladár grófné született Wenckheim bárónő palotahölgnél lehet jelentkezni.

— (Tibád Antal betegsége.) *Tibád* Antal állapotában tegnaptól mára semmiféle változás nem állott be. A nagybeteg császárfürdői lakásában fekszik. Senkit sem bocsátanak be hozzá, mert nagy nyugalomra van szüksége. Körülötte csupán a házi szolgálat van és dr. *Dischei* megy hozzá minden órában. A mai nap folyamán is igen sokan kérdezősködtek a beteg hogylétéről.

— (A vértanu leányának kérése.) A tizenhárom aradi vértanu egyikének, *Vécsey* Károly grófnak Zombolyán lakó leánya azzal a kérelemmel fordult a miniszterelnökhöz, hogy azt a 33.000 forintot, melyet nagyapja annak idején önként ajánlott fel a szabadságharc céljaira, a kormány most fizesse vissza. Ehhez a kérelemhez *Vécsey* grófnő két nagyérdékű okmányt csatolt. Az egyik *Kossuth* Lajos elismerő levele, melyben *Vécseyt* dícsöi, mint aki önfeláldozásával és hadvezéri cselekedetével 1848-ban megmentette az aldunai sereget, a másik okmány a vértanu levele, amelyben bucsuzik a feleségétől.

— (Az állami hittanárak fizetése.) Az állami középiskolákhoz kinevezett hittanárak emlékiratot intéztek a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, melyben azt kérelmezik, hogy a vallás tanárokat a többi rendes tanárokkal egyenlő fizetési osztályba sorozzák. A küldöttséget *Buday* Gerő zombori hittanár vezette tegnap a miniszter elé, ki a kérelem teljesítését megígérte. A küldöttség ezután értekezletet tartott a fővárosi hitoktatókkal, majd *Fehér* Ipoly és *Mailáth* gróf püspöknél tisztelegtek, támogatásukat kérve.

— (Kitüntetett aratók.) *Simon* György és *Eles* Imre husz esztendő rekkenő nyarán aratták az érett istenálását *Lipthay* Géza gáspárházi birtokán. A mezei munka két régi emberét a földmívelési miniszter elismerő oklevéllel tüntette ki, melyet *Lipthay* Rezső főispán, *Fischer* Sándor országos képviselő s e vidék számos előkelőségének jelenlétében adták át a kitüntetett aratóknak.

— (Balassa Bálint csontjai.) Pár nap előtt megirtuk, hogy a XVI. század nagy költőjének, Balassa Bálintnak a csontjait Liptó megye székházában egy ládában őrzik s a «hálás utókor» még mindig nem gondoskodott a csontoknak illő sírba való helyezéséről. Együttal felhívtuk a tudós és az irodalmi társulatokat s általában a közönséget a kegyeletes kötelesség teljesítésére. Érdekes, hogy felhívó szavunk a pénzügyminiszteriumban, a számok embereinek szívében talált visszhangra legelőször. *Borosnyay* Oszkár pénzügyminiszteri tanácsos, a 3-ik ügyosztály főnöke, ki az andrásfalvi (Bukovina) ref. templomra való adakozást is megnyitotta lapunkban, gyűjtést rendezett Balassa csontjainak eltakarítására is, példát adván a hazafiaknak. Adakoztak pedig az általa nyitott iven: *Borosnyay* Oszkár 3 korona, dr. gróf *Batthyány* István min. segédtitkár 2 korona, *Magyar-Kossa* József min. titkár 2 korona, *Benkő* Sándor min. titkár 2 korona, dr. *Szamota* Zsigmond min. fogalmazó 2 korona, összesen 11 korona. A hazafias adományt egyelőre takarékpénztárban helyeztük el s további adományokat örömmel fogadunk.

— (Házasság.) *Gróf Attems* Mórle tábornok Pozsonban nőt vett *Somsich* Margit grófnőt.

Nagymihályi Sándor építési vállalkozó e hó 27-én esküvőt meg *Szabó* Mariskával Kézd-Vásárhelyen.

Csiszér Mre csikvármegyei aljegyző eljegyezte Vass István csikgyimesi postamester lányát Csikszerezében.

Benedek István dítrói kereskedő jegyet váltott Lukács Mariskával Gyertyó-Ditróban.

Hirschfeld Jenő dr. egeresi körorvos tegnap vezette oltarhoz *Büai* Olgát Inalekén.

— (Magyar szóért büntetés.) Egy kicsit hihetetlen cím, pedig való igaz történet fűződik hozzá. *Schuller* Emil szászrégeni városi aljegyző sajtóperit indított a marosvásárhelyi *Székelly* Lapok ellen. A lap ugyanis azt írta róla, hogy *Schuller* ur köztisztviselő léte, egy olyan szövegségnek a tagja, amelyben minden magyar szóért büntetést kell fizetni. A bizonyítási eljárást ez ügyben teljesen keresztül vitték és annak folyamán bebizonyult, hogy a *Schuller* urról írott dolgok mind igazak s az ügy ezzel be is fejeződött, legalább is a törvény előtt. Am a magyarságnak is kell, hogy egy pár szava legyen ehhez az éppen oly sajnálatos, mint szövegségnek dologhoz. *Hogy* *Schuller* ur bensejében, mint privát ember milyen érzéseket hordoz, ahhoz senkinek sincs semmi köze, de mint köztisztviselőnek, mint a magyar állam polgárának mindenképpen kötelessége az ő tiszteletré méltó privát érzelmeit a nyilvánosság előtt elfojtani. A magyar türelmesség híres, de végre ha nagyon keresik, ennek is meglehet a végét lelmi. Es ez a vég esetleg szomorú következményeket hozhat arra, ki erőszakkal provokálta.

— (Nix Deutsch.) A marosvásárhelyi «Székelység» írja: A 62-ik gyalogezred lövöldeparancsnoksága átiratot intézett a «Bürgermeisterhez» német nyelven. A panaszos átiratot a rendőrség vette át, mely két szóval referálta el a darabot, t. i. «nix Deutsch!»

— (Halálozás.) Özvegy *Szálacsy* Lászlóné született *Gázar* Terézia Budapesten meghalt.

Hembach Gyuláné, a fővárosi központi vásárocsarnok felügyelőjének neje Budapesten, január 30-án meghalt.

Gönci Jánosné, született *Vári* Berta tanítónő január 26-án meghalt Marosvásárhelyen.

Ijabb Laisler György, a szombathelyi kerületi betegsegélyző pénztár pénztárosa január 28-án meghalt Szombathelyen.

Mika Károly dr., soproni főreáliskola tanár, ismeri nevi vadászati szakiró, meghalt Sopronban.

Férs Ferenc számtanácsos, Miksa császár volt hadsegéde, élte 63-ik évében Szerajevóban elhunyt.

Id. Bucsy József, p. ú. ig. számellenőr január 28-án halt meg Beszterczen, 59-ik évében.

Jekelflavussy Sándor es. és kir. kamarás, posta- és táviráda-főigazgató hosszas szenvedés után meghalt Sopronban. Kiváló szakember és a soproni magyar társadalom nemzeti törekvéseinek buzgó harcosa volt.

— (Bem katonája.) A napokban hunyta le örök álmra szemét Koronkán *Maxim* Mihály, volt 49-iki «Mátyás huszár.» *Maxim* Mihály mindig büszke volt arra, hogy a vizaknai útközet után másodmagával a visszavonuló Bemnek testőrsége gyanánt volt kirendelve. A menekülőket egy osztrák portyázó csapat támadta meg. A testőrség vitéző harcolt s az osztrákokat feltartóztatták. *Maxim* szerzett Bemnek egy osztrák tiszt ruhát s a hős lengyel így menekült meg az ellenség elől. Bem katonája egész életében büszke volt erre a tettére és ismerőseinek gyakran beszélt róla.

Ha izzad.

ha visket a teste, ha sömörös, ha bőrkütsései vannak, ne csináljon semmit, csak egy tégely **ERÉNYI**féle **ICHTIOL-SALICYLT** vegyen. Szagtalan. **Ara 3 korona.**

SZETKÜLDI:
ERÉNYI gyógyszerész **SZABADSZÁLLÁS.**

Főraktár: TÜRÖK, Király-utca 12. sz. és **EGGER** gyógyszerész Váci-körút 17.

— (A demokraták.) A főkapitányság érdekes és jellemző nyilatkozatot adott ki a demokraták tegnapi tüntetése alkalmából. A demokraták ugyanis följelentést adtak be a százas számú lovasrendőr ellen, kit azzal vádoltak, hogy belelovagolt a gyalogjárón álló tömegbe s ezeket a szavakat kiáltoította: «Le a zsidókkal, legyen az bár képviselő is!» A vizsgálat során kiderült, hogy a százas számú lovasrendőr aznap ki sem vonult, mert lova beteg volt, mire a följelentés aláíróit beidézték a főkapitányságra. A beidéztettek kijelentették, hogy a kérdéses szavakat nem hallották és a panaszt csak fölszólításra írták alá. Együttel beismerték, hogy félrevezették őket a nyilatkozat aláírásakor. A fővárosi demokrata körök és egyesületek egyébként elhatározták, hogy vasárnap délután fél három órákor népgyűlést tartanak *Vázsonyi* ügyében a Bulyovszky-utcai lovardában. A népgyűlés előkészítésére százötven tagú bizottságot küldtek ki.

— (Farsang.) *Jurista bál.* A Szilágyi Dezső emlékszóra javára rendezendő jurista-bál február 1-én lesz. A szünóra előtt fogják táncolni a körmagyart, melyben mindenki részt vehet, de összegyűlésként ma az Országos Kaszinóban próbát tartanak. — *Vörös álarcból.* Az Erzsébet Szanatorium Egyesület javára rendezendő hétfői vörös álarcból *Benczur* művészi tervei szerint készült dominókban fognak a vendégek megjelenni. A rendezőség nevében *Szápary* Pál gróf Bécsbe utazott, ahonnan különvonat hozza hétfőn a vendégeket Budapestre. — *Az Athléta táncmulatság* február 10-én lesz a Royal-szállóban, belépő díj nélkül, de a bálon csak a rendezőség részéről meghívott vendégek jelenhetnek meg. — *A Magyar Gazdasszonyok Országos Egyesülete* által leányváraháza javára rendezendő élte álarcból február 2-án lesz a Vigadó összes termeiben.

— (Magyar kaszinó Brassóban.) A brassói magyar kaszinó a napokban tartotta 41-ik évi rendes közgyűlését. A kaszinónak *Orbán* Ferenc az elnöke, kit újból megválasztottak.

— (Az alsó-idecsi zendülés.) Még mindig nem csillapodtak le az erőszakkal felháborított kedélyek. Az első ízben letartóztatott emberek kivül újabban megint öt embert helyeztek vizsgálati fogságba. Szomorú epilógusa egy gázoszok történetének! Csak a jó Isten tudja, hogy mennyi áldozatba, mennyi vérbe kerül ez a «második foglalás.» Alsó-Idecsen különben bizonyos keserű megnyugvással tárgyalják a dolgot. Nem sajnálják az áldozatokat, mert az a véleményük, hogy a földüket az utolsó csepp vérig kötelességük védelmezni. S ha rájuk kerülne a sor, ők sem tennének másként. És mi távolról, higgadt ésszel, nyugodt szívvel is csak azt mondhatjuk: legyen már vége a szörnyű igazságtalanságoknak, lépjen közbe tiltó szavával és tekintélyével az állam és ne engedje, hogy az elkeseredett nép földjének határmezsgyéjén vérezen el az igazságot.

— (A szultán sógorának szökése.) Konstantinápolyból távirják: A Konsztantínusz testvérek cég tagjait, az ismert görög ékszerészeket, akik török alattvalók, ma kiutasították őket, hogy elmozdították Dámád Mahmud basa szökését. A porta lépéseket tett Párisban az ott tartózkodó Dámád Mahmud basa kiutasítása végett. Annak idején, amikor Dámád Mahmud Rómában tartózkodott, az olasz kormányhoz fordult a porta hasonló kérelemmel, de nem teljesítették kívánságát.

— (A kolozsvári gyilkosság.) Néhány hét előtt Kolozsvárot egy *Friedrich* nevű csavargó egy más társával meggyilkolta a pénzes levélhordót, hogy aztán kirabolják. A gyilkosokat kézre kerítették és a megindult vizsgálat folyamán rájöttek, hogy *Friedrich* már a múlt nyáron meg akarta ölni a levélhordót, de akkor terve nem sikerült. A mostani gyilkosság elkövetése után *Görgy* Zsuzsa cseléd fogta el *Friedrichet*. A bator leánynak a kolozsvári arisztokraták kétszáz koronát gyűjtöttek.

— (Rövid hírek.) Drágább a szappan. A nyersanyag árának emelkedése következtében a magyar és osztrák szappangyárosok elhatározták, hogy a pipereszappan árát egyelőre tíz százalékkal főlémelik. — *Feltalálók pályázata.* A német birodalmi közmunka minisztérium Berlinben nyilvános pályázatot hirdet, a szél nyomásának mérésére szolgáló készülékekre. A pályázati versenyben magyarok is résztvehetnek. A tervezetek 1903. április hó 1-ig nyújtandók be Hamburgban a «Deutsche Seewarte» címére. — *Köszönetnyilvánítás.* A közoktatásügyi miniszter *Bálint* Sándorné, a X. ker. ovoda női felügyelő bizottsága elnökének, azért, hogy 140 növendéket meleg ebéddel látott el, köszönetét nyilvánította. — *A párisi Magyar Egyesület* feloszlásában van. Eltért eddigi céljaitól, szocialista agitációkat folytattak neve alatt s végre is a kerületi rendőröknek a nagykövet közbenjárására lezáratta az egyesület

helyiségeit. — *Eltűnt fogorvos.* Rauppert Vilmos fogorvos eltűnt Brassóból. Sok adósságot hagyott hátra. — *Az angolok részére lóvásárlással* megbízott angol tisztek ellen megvesztegetés miatt följelentést tettek állítólag, mert Ausztria-Magyarországban nem jártak el lelkiismeretesen. A vizsgálat során hebizonyosodott, hogy a vádak nem alaposak, de a tisztek tévedtek a lovak megítélésében, amennyiben a fizetett ár túl nagy volt. A jelentés szerint, ha óvatosabban jártak volna el, 280.000 koronát lehetett volna megtakarítani. — *A bécsi rablógyilkost,* aki január 26-án *Keszler* Izraelt Bécsben meggyilkolta, a csehországi Prahatichban tegnap letartóztatták. — *Szibériába száműzték* Amfiteatro Sándort, a szentpétervári *Rossija* című napilap szerkesztőjét, mert a cárról és a cárné edesanyjáról olyan tárcát írt, melyben őket nevétségessé tette. Amfiteatro egyik legjellegesebb újságírója volt az orosz sajtónak. — *Nyolc kis kalandort* tartóztatott le a rutkai rendőrség. A rossz utra tévedt fiúk Turóc-Szent-Mártonból apró csinyek elkövetése után világgá indultak. Utjukat gyalog kezdték meg és éppen vonatra akartak szállani, amikor elfogták őket és visszatoloncolták Turóc-Szent-Mártonba. — *Hamis hír.* Triesztből jelentik: Nem igaz az a hír, hogy Triesztben a «Gundulio» gőzösön egy felvigyázó pestisgyanus tünetek között megbetegedett. A beteg, akinek *Curet* a neve, gyöngye lázútnok között betegedett meg, de csakhamar kint, hogy gyöngye gégehurutban szenved.

— *x Csuz és közsvény* ellen elismert legkötönyebb szer a Zoltán-féle kenőcs. Ára 2 korona. Zoltán Béla gyógytárában, Budapest, V., Sétátér-utca és Szabad-ság-tér sarkán.

— *x Felhívjuk olvasóink figyelmét* Herceg és Horvát, Budapest, Kerepesi-ut 52. szám alatt. «Adria»-szállóval szemben létező női-divat áruházára.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* *Az Onyégén Eugén bemutatója* tegnap az Operaházban nagyobb erkölcsi, mint külső sikerrel folyt le. Akik azért nézték meg a *lirikus jeleneteket*, hogy a Puskin csillogó fantáziájával rajzolt alakjait valóságban is lássák — csalódtak. Mert Onyégén nem ilyen a regényben, ott sokkal érdekesebb és rokonszenvesebb, mint a Csajkovszky felfogása szerint. Itt *Lenszky* a szebb alak, mint Onyégén. Olga sem a Puskin esztalán pusztai-vadvirága, csak *Tatjana* olyan, amilyennek elképzeltük: ábrándos, tükör, hevesen szerető, mélabus leány. A megjelenítés csak ártott a Puskin alkjainak s a mi képzetünk kedves ismerőseinek. De akik azért nézték meg az Onyégint, hogy a *dalmok Csajkovszkynak* édes zenéjében gyönyörködjenek, egy nagy lantosnak érzékeny szívéből, könnyeiből és bánatából irt gyönyörű lírát hallottak. A Csajkovszky varázslatos hangulatával nem bír betelni az ember s szeretné, ha a zenepoéta ismétlőjelek közé szorított volna egy-egy jelenetet. Az előadástól a legjobbakat mondhatjuk. *Tatjana Kaczér* Margit volt. Szépen játszott s még szebben énekelt. Rohamosan halad énektechnikája, bár az árnyalatokban még mindig nem szerencsés. Külön meg kell dicsérnünk szépen előadott levél-árijáért. *Várady* Margit ügyes Olga volt. A címszerepet *Beck* Vilmos énekelte. Játéka méltóságteljes, de bizony sok helyen nem hasonlított a «férfi Vénuszhoz.» Nem láttuk benne a világit. Művészi énekeit, értelmesen szavalt, de egy ilyen szerephez melegebb hangot kívánánk. *Kitűnő* *Lenszky* volt *Burrián*. Tegnap este énekelte először magyarul. Mi nem azért dicsérjük meg, mert megtanult magyarul, mert ezt a m. kir. Operaházhoz szerződött minden tag kötelességének tartjuk, hanem azért, hogy oly rövid idő alatt, olyan nagy igyekezettel buzdított nyelvünk elsajátításán. Gyönyörű énekeért nagyon sok tapsot kapott. A párbajjelenetben pedig hatyudalát olyan bensőséggel énekelte, hogy szebben talán már nem is lehet. *Neg* *Dávid* kis szerepében csodás organumával tündökölt. *Válen* *Vilma*, *Berts*, *Kornai* és *Gábor* is jók voltak. A dalmóvet *Mader* igazgató tanította be és dirigálta. Finom felfogása megérzett a zenekaron. A karokat és a rendezést is megilleti az elismerés.

(—pp.—r.)

* *Shakespeare-est a Nemzeti Színházban.* Csak-hogy ezt is megértük a sok mindenféle kétes értékű próbálgatás után. Az elmúlt tíz esztendő alatt vajmi tarka-barka cselével táplált minket a nemzet első színháza. Csaknem a bukó-csónak-hányásig eljutottunk, miglen Shakespeare ismét bekopogtatott a maga örökké szép és örökké igaz, nagy és megrázó világával. Az igazgatóság új szereposztással és fénves díszletekkel hozta színpadra *Julius Caesar*-t. A díszletekről nincs mit mondanunk, nem kopottak és eléggé hívek a korhoz, bizonyára sok pénzbe kerültek, no, de Shakespeare megérdemli ezt az áldozatot. Az új szereposztás szerint *Gál* ábrázolta *Julius Caesart*, *Beregire* várt volna az a nehéz feladat, hogy *Antonius* szerepét töltsse be, *Gyenes* maradt a sápadt

arcu *Cassius* és *Szacsvay* a becsületes *Brutus*. A régi jó időkben emlékezünk e két utóbbi szereplőre; *Gál* és *Bereg* újak. *Gálnak* pompás arca van, igazi *Julius Cézár*-arc, csak a fenség és erő hiányzik belőle. Nagy művészi tudás és rátermettség kell ahhoz, hogy e kis szerepű hős középponttá váljék egy darabban, melynek lényege a *Brutusok* és *Cassiusok* harca a császárság eszméje ellen. *Gál* tudatos művész, de ebben a szerepkörben még idegennek érezi és érezheti magát. Nem is volt alkalom rá, hogy belegyakorlódjék. *Bereg* elszónokolta *Antonius* beszédét s ennyiből állott az egész. Nekünk ugy tetszik, hogy ez a fiatal művész még nem elég erős ennek a feladatnak megoldására. A mozgalmas demagóg-jelenetek *Vizvári*, *Gabányi* és *Ujházi* közreműködésének köszönhetik életteljeségüket. A színház megtelt s a közönség fényes bizonyosságát adta annak, hogy az avonni hatyru fenség énekét még nem felejtette el, még akarja hallani.

* *Zichy Mihály kiállítása.* A *Nemzeti Szalonban* február 2-án, vasárnap délelőtt 11 órákor nyílik meg *Zichy* Mihálynak, az Oroszországban élő magyar festőművésznek gyűjteményes kiállítása. A kiállítást *Wlassics* Gyula közoktatásügyi miniszter nyitja meg.

* *Pálmay Ilka Pécsétt.* *Pálmay* Ilka e héten legjobb szerepeiben a pécsi közönség előtt vendégszerepelt. A közönség annyira elhalmozta a tetszés minden jelével, hogy három estére tervezett vendéglátását még három estével megtoldotta.

* *Felolvasás és hangverseny.* A paksi állami iskola tanári testülete február 16-án felolvasást és hangversenyt rendez *Bethlen* Gábor és *Mikes* Kelemen szobor-alapja javára.

* *Zichy Géza gróf külföldön.* *Zichy* Géza gróf február 15-én a müncheni osztrák-magyar segítő-egyesület javára rendezendő jótékony célú hangversenyen néhány újabb zongora szerzeményét mutatja be zenekari kísérettel.

* *A Népszínház bérlete.* A népszínházi bizottság plénuma február hónap 3-ikán — hétfőn — délután 5 órákor, a központi városháza tanácstermében tartja azt az ülést, amelyen a végrehajtó-albizottság megteszi az előterjesztését a Népszínház bérbevitelére beérkezett pályázatokról.

* *Szegedi színészek a Várszínházban.* *Mércius* 30-án vonul be a budai Várszínházba társulatával a szegedi új színházgató, *Janovics* Jenő dr. A szegediek fővárosi szezonja egy hónapig tart.

* *Színházak műsora* január 31-én: *Operaház:* Nincs előadás. — *Nemzeti Színház:* *Julius Caesar.* (Kezdeté fél 8 órákor.) — *Várszínház:* *Aida.* (Kezdeté 7 órákor.) — *Magyar Színház:* *Lotti ezredesi.* (Kezdeté fél 8 órákor.) — *Népszínház:* *Ádám és Éva.* (Kezdeté 7 órákor.) — *Vigszínház:* *Dada.* (Kezdeté fél 8 órákor.) — *Uránia:* *A hadsereg.* (Kezdeté fél 8 órákor.)

Törvénytörvények.

§ *Szemtelenség, pofátlanság — nem becsületsértés.* Ezt az elvet mondta ki ma itéletben a büntető járásbíró egyik bírja. Az eset az, hogy egy polgári pör tárgyalása után a felperes, egy tekintélyes fővárosi asztalos, és az alperes ügyvédje vitába keveredtek. Felperes ügyvédje békítőleg szólt közbe: — Ugyan ne legyenek olyan ellenségek, hiszen mind a ketten Hock-pártiak voltak.

— Ott is erőltette a dolgot az ügyvéd ur! mondta az asztalos.

— No hát az szemtelenség, pofátlanság! válaszolta az ügyvéd.

Ma tárgyalta ezt az ügyet *Baló* büntető járásbíró s panaszoltat felmentette azzal a megokolással, hogy két kifejezése csak gorboma visszakritizálás volt, de nem becsületsértés. Panaszos felebbezést jelentett be.

§ *Sikkasztó pénztáros.* A kőbányai iparvasutak pénztárosa, *Horovitz* Sándor, múlt év novemberében 1400 korona elsikkasztása után megszökött. De mikor a pénz elfogyott, önként jelentkezett az ügyészségnél. A törvénytörvény ma mondott fölötte itéletet s négy havi fogházra ítélte.

KÖZGAZDASÁG.

Wekerle a gazdasági fejlődésről. A tőzsdő nagytermében tegnap érdekes előadást tartott *Wekerle* Sándor volt miniszterelnök előkelő nagy társaság előtt gazdasági életünk sivárságáról, s irányelveket fejtett ki, melyeket a fellendítésre ajánl. Terjedelmes felolvasása fölélelte a gazdasági élet minden ágát, s az ipar fejlesztését tüzte ki jelzőnek, és elfogadta tanulmányának eredménye-

ként a közös vámterületet is. Szóltt elsősorban arról az erővesztésről, melyet nemzetünk a kivándorlás folytán szenved, s beismeri, hogy ezt a megélhetés lehetetlensége idézi elő. Az iparra térve át, első sorban a gyáripárt tartja olyannak, amely sok kézi munkát tesz feleslegessé, s hogy a kézműveseken segítsen, oly kis gépek beszerzését ajánlja, minők a szövöszékek, melyek a nagy iparral szemben is biztosítják a maradandó megélhetést. A helyes birtokmegosztási és telepítési akcióról szólva a kisgazdaságok fejlesztését tartja fontosnak. Az ipari érdekek nagyjelentőségük szölv szerint és fejlesztésük nagy nemzeti érdek, s dolgoznunk kell rajta, bárha az átalakulások megrázkódtatással járnak is. A külön vámterületet, melynek eszméje a társadalom minden rétegében hódít, nem tartja Wekerle üdvösnök. Sokan a gazdasági önállósággal vélik össze a külön vámvonalat. Gazdasági légkövettség alatt ó azt az állapotot érti, melyben egy ország önmagában ödözni tudja szükségleteit és gazdasági és hiteligenyit kielégíteni képes. Ezt nem várhatjuk a külön vámterülettől, sőt ellenkezőjét. A hiteligenyeknél felemlíti a valutarendezést, mely egyik előfeltétele, hogy ne egy piacnak, hanem a világ gazdaságnak legyünk osztályosai s ezt a valutarendezést lényegében befejezettnek tekinthetjük. A gazdasági fellendülést a pénzintézetek hitelnyújtásával, a kormány a termelés olcsóvá tételével és a közönség módosabb része az ipar támogatásával segítheti elő. Reájuk hárul e nagy, de szép feladat. A kereskedelmi szerződésekről és ipari vámkokról szóltt végül s fejtegetését összefoglalva, oda konkludál, hogy harmonikus együttműködésre és önbizalomra van szükségünk e válságok közepette. A felolvasót a közönség előadása befejeztével lelkesen ünnepelte.

Az önálló vámterület mellett. Wekerle beszédével, mely a közös vámterület mellett tört lándzsát, egy napon az országos iparegyesület is foglalkozott az önálló vámterület eszméjével. Smalovszky Valér országos képviselőnek e tárgyban tartott minapi előolvasása körül olyt a vita, melynek szölvívői egyértelműleg azt vitatták, hogy az önálló vámterülettel csak nyerhet úgy az ipar, mint a kereskedelem, s ha Ausztria magas vámkokkal kizárná piacáról a magyar nyersterményeket, érzékeny megtorlással élhetünk. Ausztria körülbelül 800 millió korona értékű beözönölő iparcikkeit nem bocsátva be a határon. Gróf Zichy Jenő elnök a vita bezárásával köszönetet mondott

Szontágh Pálnak, Thék Endrének, Körömy Jánosnak, Gelléri Mórnak, mint akik a vita anyagát olysok oldalról világították meg.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabona-tőzsde.

Készáru-üzlet.

Egy kis pihenést tartott ma az emelkedő irányzat. A kedélyek nyugodtabbak, a kínálat azonban hiányzott. A malmok csupán néhány tételt vásároltak 5 fillérel olcsóbb áron. Román buza nem került eladásra.

Tiszavidéki: 100 mm. 79 k. 9.90 korona, 1000 mm. 787 k. 9.80 korona, 100 mm. 758 k. 9.65 korona.

Pestmegevidéki: 500 mm. 77 k. 9.725 korona, 120 mm. 755 k. 9.45 korona, 100 mm. 75 k. 9.45 korona.

Raktárú: 1400 mm. 78 k. 9.775 korona, 2500 mm. 77 k. 9.75 korona.

Rozs: 500 mm. 8.— korona, 200 mm. 8.— korona, 100 mm. 8.— korona, 100 mm. 7.75 korona.

Zab: 100 mm. 7.76 korona, 200 mm. 7.60 korona.

Tengeri ó: 100 mm. 5.— korona.

Folyó hó 29-ike este 6 órától folyó hó 30-ika este 6 óráig

	érkezett	elment
buza	6279 mm.	— mm.
rozsa	19 »	403 »
árpa	2212 »	15 »
zab	413 »	— »
tengeri	303 »	105 »
repce	— »	— »
liszt	306 »	1722 »
korpa	— »	6687 »

Határ-üzlet.

Már tegnap délután felütötte fejét a reakció. A lebonyolítások tömegesen jelentkeztek, míg új vevők, tekintettel a magas árfolyamra, nem igen mutatkoztak. Ennek hatása alatt nyit meg a mai üzlet is és ma a visszaesés még rohamosabb volt. Egvedül tengeri tartotta magát, mert az amerikai piacokon nagy érdeklődés mutatkozik újból ezen cikk iránt.

Delben jegyez:

áprilisi buza	9.66—9.67
májusi buza	—
októberi buza	8.43—8.44
áprilisi rozs	8.03—8.09
áprilisi zab	7.50—7.51
májusi tengeri	5.44—5.45

HIUSÁG.

Regény.

28

Irtta: Gaal Mózes.

— Elvégre is mi kifogása lehet annak az embernek e pálya ellen? Miért nem szerzett száz ezreket, hogy élhetnéل kényelemben, gond nélkül? ... Aki nem tudja a családját társadalmi állásához mérten eltartani, az ne bírálgasson más!

Olga szólani akart, nyilván mentegetni az apját, de a mama közbe vágott:

— Nem mondd róla semmit, csak azt, ami igaz. Neked be kell látnod, hogy igazam van. Nézd meg a többi ügyvédek! Aranyos betűkkel van kiírva a nevük a házuk oldalán. Saját kocsijukon járnak, nyaralójuk van a környéken, birtokuk, nagy jövedelmük. A vörös Alsóegyhelynek a leányát a miniszter fia vette el... Aki gyámoltalan, az ne akarja másnak a sorsát intézni... Különben, ha neked nincs bennem bizalmad — menj —

— De mamuskám! ... Hiszen én nem szölvám semmit. Nem tehetek róla, de rosszul esik nekem, ha bántod őt... Nekem a papám! ...

A mama nagy hirtelen elérzékenyült. Sirt is, szemrehányást is tett Olgának s végül teljes öszinteséggel föltárta előtte a helyzetet:

— Legfeljebb négy-öt hónapig húzhatjuk még. Kimélni akartalak, szentem, de nem lehet. Pénzem van Lojzínál is, kölcsön kért tőlem s aligha megkapom. Sokat megemésztett a nyílt ház, melyet csak azért tartottam, hogy —

— Férjet szerezzon nekem a mama... tudom.

— Nem voltunk szerencsések. Igaz, hogy előkelő társaság gyűlt össze házuknál, de célunk-

nak még sem megfelelő... Hála istennek, egyik sem tetszett meg neked... vagy talán mégis? Légy őszinte!

— Nyugodt lehet, mamám, egyik sem tetszett meg úgy, hogy —

— Mert én nem akarok belészölválni a szived dolgába... Világért sem. Ajánlottak több jó módu embert, sőt gazdagot is — nem szólvottam róluک. Alattunk állók, születésre, foglalkozásra. Nem... nem, elég volt a csalódásból nekem!

— És hiszi, mama, hogy belölem lehet operáékesnő?

— Miért ne? A tanár ur nem gyözi dicserni hangodat. Edesem, a szerénvségnek a művésznői pályán nincsen semmi értelme. Különben is megtanulod majd az életben, hogy a szerénvség a legrosszabb ajánlólevél mindenütt. Mire jó a véka alá rejtett gyertya? Arra, hogy elégyen, ne lássa senki, ne tudjon róla senki. Légy gazdag, mindiárt irigyelni fognak; légy szép, állj olyan helyre, honnan sokan láthatnak, mindiárt érvényre jutsz... Most jut eszembe, galambom, hogy az az ostoba Parthi levelet irt. Revolverrel fenyegetözik, a Dunába akar ugrani —

— Szegény ember! — sóhajtott Olga.

— Nem szegény, hanem toladó. Igen, ez a szó illik reá. No még csak az kellene, hogy mindenki az első ideálját vegye feleségül!... Különben neki valószínűleg még sok ideálja lehetett rajtad kívül... —

— Mamának irt?

— Nekem, azaz hogy neked, de hát az mind egy. A levelet eltéptem s nem is fogunk reá válszolni. Kár volna a bélyegért.

— Nagyon csinos fiu.

— Megengedem, anygalkám, ... sőt határozottan szép ember, de ebből nem élhetünk meg, igaz-e?

Érték-tőzsde.

Előtőzsde:

Osztrák hitelrészvény	—	672.25	—
Magyar hitelrészvény	—	688.75	—
Korona járadék	—	—	—
Leszámitoló	—	—	—
Jelzálog	—	—	—
Rimamurányi	—	496.	—
Allamvasut	—	674.	—
Déli vasut	—	—	—
Alpesek	—	392.	—
Városi villamos	—	—	—
Közuti villamos	—	63.	—
4 száz fővárosi kölcsön	—	—	—
Nagyar jég- és viszontb.	—	—	—

Zárlat:

Osztrák hitel	—	672.50	—
Magyar hitel	—	691.50	—
4% arany	—	—	—
Korona járadék	—	98.90	—
Leszámitoló bank	—	448.	—
Jelzálog	—	400.50	—
Rimamurányi	—	495.50	—
Allamvasutak	—	675.	—
Déli vasut	—	—	—
Alpesek	—	393.	—
Keresk. bank	—	—	—
Salgótar.	—	—	—
4 száz fővárosi kölcsön	—	—	—
Városi villamos	—	319.	—
Közuti villamos	—	638.50	—
Magyar jég- és viszontb.	—	—	—
Bazilaki	—	—	—

A szerkesztő postája.

(Kéziratokat nem adunk vissza.)

K. L. 1. Jó lesz újra megfolyamodni. 2. Beadható már most is.

S. F. B. Barzivalva. A könyvet postára adtuk.

Iff. Sz. S. Végvár. Meakaptuk.

T. A. (A nép.) Nagyon szép.

S. a. Vörjök az ígért cikket.

S. J. gör. kath. lelkész. Szent-Erzsébet. Az «El Amerikában» című tudósításán őnt egy arva szóval sem bántotta a tudósító. Megírta nagy rész etességgel a közönség helyzetét, hű képet adott arról s ennek a képnek keretében megemlékezett azt is, hogy ön mennyi segélyt kap az államtól. Azt azonban egy szóval sem írta, hogy ön az oka a kivándorlásnak. Ugyanígy egy szóval sem vádolta Kemény Béla harót sem, ki — mellesleg legyen mondva — éppenséggel nem szorult arra, hogy ön megvédje lemeze. Altaiban azt látjuk, hogy a tárgyias, becsületes és világos tudósítást sokan nem értették meg, amiről mi igazán nem tehetünk.

(g) A kérdéses dolog elvesztette aktualitását. A legújabb ön a jövő hét folyamán.

Laptulajdonos a «Magyarság» kiadóvállalata.

— Igaz, igaz... Hátha komolyan megteszi, amit irt?

— Lári-fári! Ó te kis tapasztalatlan! Tudd meg, hogy azok, akik halállal fenyegetöznek, százszoros erővel ragaszkodnak az élethez. Emlekszem egy kadétra, — no, nem beszélék róla, nem neked való az ilyen szomorú történet. Parthi ur felett napirendre térünk. Ha poéta, írjon verseket, a hangulat igen alkalmas reá... Te, ez a kék überciheres itt az udvarban, májusra ki fog költözni. Láttam a cédulát a kapun. Meg kellene tudnunk, hogy nagyobb lakásba költözik-e?

— De hát mi közünk nekünk hozzá, mamuskám? — kérde Olga csodálkozva.

— Tulajdonképpen semmi... és mégis érdekne a dolog. Hallgasd csak, mit hallottam a járásbírósnál, természetesen a városzólvában! Piha, micsoda levegő van ott, miféle emberek!... Egy félszemű ur így szólvott a másikhoz: «Nem félek semmitől, csak ne volna a másiknak Darvas az ügyvédje!»... Ezt hallottam s ez nagyon megragadt az elmében. Darvas — így hívják ugy-e az ügyvédbojtárt.

— Darvas Gábor —

— No hát ez a Darvas félelmes ember. Sokat jelentő szó az ügyvédeknek.

— Igazán furcsa a mama eszejárása! — kiáltott fel Olga.

— Gyermekeim, az élet sokra megtanítja az embert, főleg az olyan embert, kinék szomorú tapasztalatai voltak. Most pedig menj szíved és gyakorold magad. O milyen büszke, milyen boldog volnék, ha négy hónap múlva ezt olvasnám a lapokban: «A magyar opera egén új csillag tűnt fel» stb.

(Folyt. köv.)

Vidékiek érdekében különösen fontos.

Az áruk áthelyezése miatt február 15-éig mélyen leszállított árak.

1 gyönyörű menyasszonyi ruhára való se-lyem bluzt, teljes dísz és hozzávalók, koszoru es fátyol --- --- --- **16.50**
1 remek himzett batiszt bál ruhára való **1.75**
Fehér áttörött batiszt bál ruhára --- **1.75**

Finom dupla széles ruha-kelmék min- den színben egész ruhára --- --- --- **1.80**
Selyem-ujdonságok egész brocat --- **2.45**
Eddig nem létezett, 1 felső-szoknya se- lyemből --- --- --- **7.-**
Finom szövet vagy lüsterből --- **3.50, 4.-**

2 ablakra való gyapju-függöny **2.50, 3.-, 4.-**
Csipke-függöny méterenként **0.20, 0.30, 0.40**
Ágy- és asztal-készlet (3 drb) **4.50, 5.-, 6.-**
1 selyem-paplan minden színben --- **6.50**
1 finom Clock-paplan minden színben **3.80**

Vidéki rendelések lelkiismeretesen eszközöltetnek.

HERCZEG és HORVÁT

Budapest, VII. kerület, Kerepesi-ut 52. szám alatt. Adria-szállóval szemben.

SZINHÁZAK.

Szombaton, 1902 február 1-én.

M. KIR. OPERA.

Hugonották.
Kezdeté 7 óraker.

VIGSZINHAZ.

A Gyurkovics-lányok.
Kezdeté fél 8 óraker.

Nemzeti színház.

A szerencse.
Kezdeté fél 8 óraker.

Magyar színház.

Lotty ezredesei.
Kezdeté fél 8 óraker.

NÉPSZINHÁZ.

Ádám és Éva.
Kezdeté fél 8 óraker.

URANIA.

Nápoly.
Kezdeté fél 8 óraker.

Legjobb árban veszem s forgalmi és régi bélyegeket minden mennyiségben veszek, cserélek, eladok

PRÜCKLER J. G.
BUDAPEST,
IV., Koronaherceg-utca 3. szám.

Akar jól mulatni?

Vásároljon nálam elegáns kiví telt olcsó bál cipőket. Elegáns cipő csinál szép lábat. Mertéknök elegendő a lábunk papíra való körülrajzolása. Több száz diva- tos ábrákkal ellátott árjegyzékem ingyen és bérmentve.

Férfi szalonlakk, cugos, koztyűhöz szár	4.-
Szalonlakk, bergsteiger, gavalier forma	4.-
Tiszti szalonlakk cipő, egy sarokból	4.50
Egészen szalonlakkból, elegáns szabás	4.50
Szalonlakk felcipő	3.50
Férfi boxcaf, bergsteiger, horjubőr	4.-
Borjubőr, bergsteiger, gavalier	3.20
Női szalonlakk, cugos, fűző vagy kombos	3.50
Elegáns, kivágott lakcipő, bőrsarok	2.-
Fehér glacébőr, kivágott	1.08

Agulár Ede

Budapest, VII. ker., Kerepesi-ut 32. sz.
Az Uránia-színházzal szemben.

HATSCHEK MIKSA
Optikus (azelőtt Váci-utca) most:
IV., Eskü-ut 5. (Klotild-palota.)
A „Belvárosi Kávéház“ mellett. Budapest

Jelmez- és népviselet-fényképek (színes) nagy választékban.
Színhazi látcsók 4 fttől feljebb. Vadász- és verseny-távosók 8 fttől feljebb. Szemüvegek, orrszorítók és lorgnották 1 forinttól feljebb. Légnyommérők 4 fttől felj. II.ómérők 40 krtól telj

Műszemek dús választékban, (máram minden fájdalom nélkül be is tétetnek.)
Fényképező-gépek 76 krtól illetőleg 3 forinttól (magyobb 6 forinttól) feljebb. Szerek napi árért.
Klirchner-féle citera-gitár és hegedű-húrok.

Első hazai zongoragyár!

HEVESI BALÁZS UTODA HARKAI M.

zongoragyáros, állami iskolák szállítója
ajánlja saját készítményű zongoráit, mely versenyez bármely külföldi zongorákkal.

Budapest, Deák-tér 6. szám.

(Anker-udvar.)

Alapítottatott 1800-ban.

Művelumi nagy eredmél, kítűnő jó és szép munka- láadás, jó ízlés, versenyképességért; 1893. évi ipar, egyesületi ezüst-éremmel kítűntetve.
Elvállalok minden e szakmába vágó javítást, hangolást és levágást.

Íróasztalok, ☞☞☞☞☞☞

☞☞☞☞☞☞ Könyvszekrények

mindenféle kivitelben és formában
legolcsóbb áron kaphatók

Dudik Jánosnál

BUDAPEST,

VII. kerület, Rózsa-utca 34. sz. alatt.

Árjegyzékek 60 fillér beküldése ellenében küldetnek.

BUTOR
Kézpénzért vagy részletfizetésre legolcsóbban
FUCHS BODOG-nál kapható
Budapest, József-körut 26. szám.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Sanid labdacok
befecskendezés nélkül!
A legmakacsabb heveny és idült folyásoknál legbiz-
tosabb gyógyszer
férfiaknál és nőknél
egyaránt biztos szer. — Egy üveg 100 labdac tartalom-
mal és használati utasítással **6 korona.** — Vidékre
6 kor. beküldés mellett bérmentve vagy utánvétell.
Kapható a
„Magyar király“ gyógyszerertárban
Budapesten, Marokkói-u. 2.

Minden gondot és fáradságot
megtakarítanak a t. butorvők, ha egy-
szerűen a régi, elismert hírnevű
Sárkány és Schütz
butorcéghez,
Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körut 12. szám alatt
a New-York kávéházzal szemben
fordulnak, a hol is mindenkor dusan fel-
szerelt raktára található a minden fajtájú
massiv kivitelű butoroknak a legjutányo-
sabb áron irásbeli jótállás mellett.
Személyes meggyőződésre kéri fel a t. butor-
vásárló közönséget
Sárkány és Schütz
butorcég, kárpitosok és díszítők
Budapesten, VII., Erzsébet-körut 12.sz.
a New-York kávéházzal szemben. 52

KÁVÉ
tartós vászonzacskóban
4/2 kiló Cuba kávé frt 7.50
4/2 „ Gyöngy kávé „ 7.50
Belák István
BUDAPEST,
VII., Rottenbiller-utca 4. sz. alatt.

Olesó butor-eladás.

2 szekrény, 2 ajtós, fényezett	30 frt	1 ebédlőszék, ó-német stíl	3.50 frt
2 ágy, fényezett	22 frt	1 íróasztal, 3 fiókos	16 frt
1 éjjeli szekrény, fényezett	8 frt	1 hálószoba, matt, diófa	100 frt
1 mosdó, 2 ajtós, fényezett	14 frt	1 hálószoba, faragott	130 frt
2 szekrény, 2 ajtós, diófa, matt	30 frt	1 garnitúra erépe- vagy bourette-behuzat	55 frt
2 ágy, magas, diófa, matt	26 frt	1 garnitúra selyem-behuzat	80 frt
1 éjjeli szekrény, diófa, márvánnyal	8 frt	1 garnitúra plüss-behuzat	80 frt
1 kredenz, 4 ajtós, fülkés, faragott, márv.	46 frt	1 szalon-asztal	10 frt
1 diván, magas támlaszőnyeggel	40 frt	1 konzol márvánnyal és tükör	26 frt
1 ebédlő-asztal, diófa, matt	12 frt		

Nagy választék egyszerű, valamint a legdiszesebb kivitelű butorokban. Árjegyzék ingyen és bérmentve.
DÓSA KÁLMÁN fővárosi asztalos és kárpitos butortelepe Budapest, Erzsébet-tér 18. szám, Sas-utca sarok, I. emelet

